

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/57/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821204217
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Svitana, PhD
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3821204217.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Radoslava Svitana, PhD., a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Viery Škultétyovej v spore žalobcov (navrhovateľov zabezpečovacieho opatrenia): 1/ L. S., nar. XX.X.XXXX, bytom N. XXXX/XX, XXX XX A., 2/ Z. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXXX/XX, XXX XX A., 3/ W. G., nar. XX.X.XXXX, bytom N. XXXX/XX, XXX XX A., zastúpený žalobkyňou 1/ ako zákonným zástupcom, žalobcovia 1/ až 3/ zastúpení O.. M. O., advokátom, so sídlom X. XXXX, XXX XX A., proti žalovanému: L.. H. G., nar. X.X.XXXX, trvale bytom O. XX, XXX XX N., t.č. S. Q. N., o náhradu nemajetkovej ujmy, v štádiu rozhodovania o návrhu žalobcov na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 1. decembra 2021 č. k. 18C/36/2021-116 takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil zabezpečovacie opatrenie, ktorým zriadil záložné právo na spoluvlastníckych podieloch k nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalovaného, a to: na nehnuteľnostiach zapísaných v katastri nehnuteľností Okresným úradom F., katastrálnym odborom, pre okres F., obec F., kat. územie F., pozemku, parcele registra „C“ č. XXXXX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 513 m² zapísanom na LV č. XXXX vo veľkosti podielu 1/1, pozemku, parcele registra „C“ č. XXXXX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 236 m² zapísanom na LV č. XXXX vo veľkosti podielu 1/1, stavbe - bufet O. N. súp. č. XXXX, postavenom na parcele registra „C“ č. XXXXX, zapísanej na LV č. XXXX vo veľkosti podielu 1/1, pozemku, parcele registra „C“ č. XXXXX/XX trvalý trávny porast o výmere 8584 m² zapísanom na LV č. XXXX vo veľkosti podielu 1/4, pozemku, parcele registra „C“ č. XXXXX/XX trvalý trávny porast o výmere 1281 m² zapísanom na LV č. XXXXX vo veľkosti podielu 1/4, pozemku, parcele registra „C“ č. XXXXX/XX trvalý trávny porast o výmere 1009 m² zapísanom na LV č. XXXXX vo veľkosti podielu 1/4, pozemku, parcele registra „C“ č. XXXXX/XX trvalý trávny porast o výmere 5480 m² zapísanom na LV č. XXXXX vo veľkosti podielu 1/4, pozemku, parcele registra „C“ č. XXXXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 415 m² zapísanom na LV č. XXXXX vo veľkosti podielu 1/4, pozemku, parcele registra „C“ č. XXXXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 399 m² zapísanom na LV č. XXXXX vo veľkosti podielu 1/4, pozemku, parcele registra „E“ č. XXXX trvalý trávny porast o výmere 161 m² zapísanom na LV č. XXXXX vo veľkosti podielu 1/1 na zabezpečenie pohľadávky žalobkyne 1/ vo výške žalovanej sumy 50 000 Eur s príslušenstvom, pohľadávky žalobkyne 2/ vo výške žalovanej sumy 50 000 eur s príslušenstvom, a pohľadávky žalobcu 3/ vo výške žalovanej sumy 75 000 eur s príslušenstvom z titulu nemajetkovej ujmy uplatnenej v tomto konaní.

1.2 Súd prvej inštancie zdôvodnil rozhodnutie tým, že žalobcovia sa podanou žalobou domáhajú voči žalovanému zaplata sumy 50 000 eur žalobkyne 1/, sumy 50 000 eur žalobkyne 2/ a sumy 75 000 eur žalobcovi 3/ titulom náhrady nemajetkovej ujmy. Súčasťou žaloby bol aj návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Žalobu a návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia odôvodnili žalobcovia tým, že rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica,

sp. zn. BB-3T/10/2020 zo dňa 6.11.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.4.2021 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3To/1/2021 zo dňa 14.4.2021, bol žalovaný uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. f) Trestného zákona spáchaného formou účasti ako objednávateľ podľa § 21 ods. 1 písm. c) Trestného zákona. Zároveň bola predmetným rozsudkom podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložená žalovanému povinnosť nahradiť žalobkyni 1/ nemajetkovú ujmu vo výške 15 000 eur a žalobkyni 2/ nemajetkovú ujmu vo výške 15 000 eur. So zvyškom nároku boli žalobkyne 1/ a 2/ v súlade s ustanovením § 288 ods. 2 Trestného poriadku odkázané na civilný proces. Protiprávnym konaním žalovaného došlo k nenávratnému zásahu do rodinného života a súkromia žalobcov, keďže obeťou úkladnej vraždy bol otec žalobkyne 2/ a žalobcu 3/ a druh žalobkyne 1/, F. G.. Žalobcovia v časti, v ktorej sa domáhali nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, poukázali na to, že uvedené pozemky, resp. spoluvlastnícke podiely na nich predstavujú jediný v súčasnosti známy majetok žalovaného. Keďže je v súčasnosti žalovaný vo výkone trestu odňatia slobody, je nepochybné, že tento nemá žiadny príjem, čo podľa názoru žalobcov objektívne preukazuje, že budúci výkon rozhodnutia môže byť ohrozený. Je pritom daný dôvodný predpoklad, že s vyššie uvedenými pozemkami resp. spoluvlastníckymi podielmi bude žalovaný nakladať, keďže tieto sa nachádzajú v lyžiarskom areáli Z. A. F., pričom aj v súčasnosti medializované informácie preukazujú, že dochádza k zmenám vo vlastníckych vzťahov v predmetom lyžiarskom areáli.

1.3 Aplikujú ustanovenia § 343 ods. 1, § 344, § 324 ods. 1, ods. 3, § 326 ods. 1, ods. 2, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 prvá veta Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 151c ods. 1, § 151d ods. 1, § 151mb ods. 1 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie konštatoval, že účelom zabezpečovacích opatrení je zriadenie sudcovského záložného práva na veciach, právach alebo iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Z predložených LV mal súd preukázané, že žalovaný je vlastníkom nehnuteľností uvedených vo výrokovvej časti napadnutého uznesenia. Z rozsudku Špecializovaného trestného súdu č. k. BB-3T/10/2020 zo dňa 6.11.2020 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3To/1/2021 zo dňa 14.4.2021 súd zistil, že žalovaný bol právoplatne uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu vraždy spáchaného formou účasti ako objednávateľ, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 25 rokov. Žalovanému bola týmto rozsudkom uložená povinnosť uhradiť poškodeným (v tomto konaní žalobkyňa 1/ a žalobkyňa 2/) nemajetkovú ujmu vo výške 15 000 žalobkyni 1/ a 15 000 žalobkyni 2/ Žalobkyne 1/ a 2/ boli so zvyškom nároku na náhradu škody odkázané na civilný proces. Uvedené nehnuteľnosti v súčasnosti predstavujú jediný známy majetok žalovaného. Žalovaný v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody s predpokladaným termínom ukončenia výkonu 2.11.2044, a teda nie je predpoklad, že by prípadnú judikovanú pohľadávku bolo možné vymôcť z majetku, ktorý nadobudne pracovnou činnosťou. Hodnota majetku, na ktorý podaným návrhom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia žiada žalobca zriadiť záložné právo, nie je v zjavnom nepomere s výškou zabezpečovanej pohľadávky. Z výpisu z predmetných LV je preukázané, že žalovaný zrejme vykonáva úkony, ktorými znižuje svoj majetok postihnuteľný exekúciou, nakoľko na väčšine nehnuteľností je v súčasnosti vyznačená plomba pod č. V-XXXX/XXXX (LV č. XXXX, č. XXXXX a č. XXXXX).

2. Proti tomuto uzneseniu podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), d), f), g), h) CSP a navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietne, prípadne že napadnuté uznesenie zruší. Žalovaný predovšetkým namietal miestnu nepríslušnosť Okresného súdu Prievidza s tým, že podľa neho je miestne príslušným Okresný súd Bratislava V, v ktorého obvode má on adresu trvalého pobytu. V písomnom vyjadrení k žalobe (doručenom súdu prvej inštancie súčasne s odvolaním proti uzneseniu o nariadení zabezpečovacieho opatrenia) k tomu doplnil, že ide o spor o nemajetkovú ujmu podľa § 11, § 13 Občianskeho zákonníka, teda o iný právny inštitút než nárok na náhradu škody, o ktorý žalobcovia opreli miestnu príslušnosť s poukazom na § 19 písm. b) CSP. V odvolaní ďalej uviedol, že súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal skutočnosťou, že na listoch vlastníctva bola plomba vyznačená ešte v roku 2019, teda pred začatím tohto sporu, ale aj pred jeho zadržaním. Nakladanie s majetkom v roku 2019 nemá žiaden súvis s týmto sporom. Z toho podľa žalovaného vyplýva, že nevykonával úkony smerujúce k zbaveniu sa majetku a že neexistuje potreba neodkladnej úpravy pomerov a ani dôvodná obava, že exekúcia bude ohrozená. Nezabavuje sa majetku bez adekvátnej protihodnoty a neznižuje si tak účelovo svoj majetok. Nešlo o špekulatívny prevod, ktorý by mal ohroziť vymožiteľnosť pohľadávok ostatných prípadných veriteľov. V tomto prípade išlo iba o pretransformovanie jeho majetku do inej podoby, z nehnuteľnej do peňažnej. Žalobcovia podľa žalovaného nijako neosvedčili dôvodnú obavu z ohrozenia exekúcie, čo je základná podmienka na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. V tejto

súvislosti žalovaný poukázal aj na to, že po nadobudnutí právoplatnosti odsudzujúceho rozsudku zaslal prostredníctvom svojej manželky žalobkyniam 1/ a 2/ výzvu na oznámenie bankového spojenia, kam by im mohol poslať nemajetkovú ujmu priznanú v trestnom konaní. Napriek tomu začala žalobkyňa 2/ voči nemu exekučné konanie. Jeho manželka následne priznanú nemajetkovú ujmu uhradila spolu so vzniknutými trovami exekúcie, teda právoplatný a vykonateľný exekučný titul v podobe odsudzujúceho rozsudku si žalovaný riadne splnil napriek tomu, že s ním nesúhlasil. Preto je podľa neho nesprávny záver o možnom ohrození exekúcie. Žalovaný poukázal aj na to, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal so zásadou proporcionality a primeranosti zriadeného záložného práva vo vzťahu k sume uplatňovanej pohľadávky a nevykonal test proporcionality, hoci tento bol pre jeho rozhodnutie podstatný. Súd prvej inštancie jedinou vetou konštatoval, že hodnota majetku, na ktorý žalobcovia žiadajú zriadiť zabezpečovacie opatrenie, nie je v zjavnom nepomere s výškou zabezpečovanej pohľadávky, túto svoju úvahu však nijako ďalej nerozvil, nevysvetlil z čoho vychádzal a na základe akých dôkazov dospel k uvedenému záveru. V tomto smere považuje žalovaný napadnuté uznesenie za nepreskúmateľné, arbitrárne a porušujúce jeho právo na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie. Zo samotnej žaloby podľa jeho názoru nevyplýva ani dôvodnosť uplatneného nároku vzhľadom na výšku nemajetkovej ujmy už priznanej Špecializovaným trestným súdom žalobkyniam 1/ a 2/, pričom žalobca 3/ si v trestnom konaní neuplatnil postavenie poškodeného.

3. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhli napadnuté uznesenie potvrdiť. K námietke miestnej nepríslušnosti uviedli, že v tomto prípade je na mieste aplikácia ustanovenia § 19 písm. b) CSP, a to aj s poukazom na čl. 4 ods. 1 CSP. Podstatou a účelom ustanovenia § 19 písm. b) CSP je, aby mohlo dôjsť k prejednaniu nároku tam, kde došlo k udalosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody. Je na mieste predmetné ustanovenie aplikovať aj pri nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, keďže aj v tomto prípade je predpokladom protiprávne konanie vyvolávajúce neoprávnený zásah do práv dotknutej osoby. Podľa žalobcov nie je podstatné, že plomba na príslušných LV č. XXXX, XXXXX, XXXXX bola vyznačená ešte pred začatím tohto súdneho sporu, ale podstatné je to, že predmetná plomba je na listoch vlastníctva vyznačená, čo naznačuje, že žalovaný vykonával úkony, ktorými sa zabavuje majetku. Podľa názoru žalobcov na dôvodnosti a správnosti uznesenia nemení nič skutočnosť, že manželka žalovaného vyplatila žalobkyniam 1/ a 2/ sumu za nemajetkovú ujmu, ktorá im bola priznaná v rámci trestného konania. Aj z odvolania je totiž zrejme, že žalovaný si túto povinnosť nespĺnil včas a dobrovoľne, ale až po tom, ako sa žalobkyňa 2/ domáhala zaplataenia dlžnej sumy prostredníctvom súdneho exekútora. Žalobcovia nesúhlasia ani s tvrdením, že sa súd prvej inštancie nevysporiadal so zásadou primeranosti. Súd v odôvodnení uznesenia jasne a určito konštatoval, že hodnota majetku, na ktorý žalobcovia žiadajú zriadiť záložné právo, nie je v zjavnom nepomere s výškou zabezpečovanej pohľadávky, ktorá predstavuje celkovú sumu 175 000 eur. V danom prípade sa nevykonáva klasické dokazovanie, postačuje osvedčenie dôvodnosti návrhu, čo má nepochybne vplyv aj na rozsah odôvodnenia rozhodnutia, ktoré je podľa žalobcov dostatočné a presvedčivé.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení opätovne zdôraznil, že plomba V-XXXX/XXXX na predmetných nehnuteľnostiach je zo dňa 17.10.2019, konanie je prerušené. Žalovanému bolo vznesené obvinenie v danej trestnej veci dňa 2.11.2019. K uzatvoreniu kúpnej zmluvy teda došlo preukázateľne v čase pred vznesením obvinenia, a teda bez akéhokoľvek úmyslu žalovaného ohroziť prípadnú exekúciu týkajúcu sa tohto konania, z čoho vyplýva, že žalovaný nevykonával úkony smerujúce k zbaveniu sa majetku a že neexistuje potreba neodkladnej úpravy pomerov, ani dôvodná obava, že prípadná exekúcia bude ohrozená. Zo skutkových tvrdení žalobcov nevyplývajú žiadne skutočnosti vzbudzujúce nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy voči žalobcom. Medzi skutočnosťami, ktoré osvedčujú, že výkon rozhodnutia by bol ohrozený, patrí predovšetkým také konanie žalovaného, ktorého dôsledkom je znižovanie hodnoty jeho majetku, ktorý možno výkonom exekúcie postihnúť. Žalovaný mohol už v priebehu trestného konania vykonávať úkony smerujúce k zbaveniu sa svojho majetku, ale neurobil tak, naopak, prostredníctvom svojej manželky zaslal žalobkyniam 1/ a 2/ výzvu na oznámenie bankového spojenia a následne im uhradil priznanú nemajetkovú ujmu. Žalovaný ďalej zdôraznil, že vo vzťahu ku všetkým žalobcom uplatnil námietku premĺčania, čím spochybnil aj samotný žalovaný nárok. Ku skutku, za ktorého spáchanie bol právoplatne uznaný za vinného, došlo dňa 21.12.2006, teda pred 15 rokmi. Žalovaný namietal aj dôvodnosť nároku ako takého s tým, že už v trestnom konaní bol zaviazaný k náhrade nemajetkovej ujmy voči žalobkyniam 1/ a 2/, každej po 15 000 eur. Súd sa pritom ani nezaoberal bližším skúmaním tohto nároku, iba zautomatizovane konštatoval, že priznal obdobnú sumu ako v iných obdobných prípadoch. Nemožno preto vyvodiť, ktoré skutkové tvrdenia žalobkyň 1/ a 2/ už boli zohľadnené v rámci priznania nemajetkovej ujmy v trestnom konaní. Zjavne nedôvodnému

alebo neexistujúcemu nároku nie je možné poskytnúť ochranu prostredníctvom zabezpečovacieho opatrenia. Predbežné osvedčenie existencie finančnej pohľadávky v uplatnenom rozsahu je sporné, a teda jej existencia nebola osvedčená hodnoverne. To má zásadný význam pre zisťovanie primeranosti rozsahu (prípadne zriadeného) záložného práva. Napokon žalovaný zopakoval, že súd prvej inštancie sa nezaoberal súladom so zásadou proporcionality a primeranosti zriadeného záložného práva vo vzťahu k sume uplatňovanej pohľadávky, pričom iba tvrdenie o existencii primeranosti nepostačuje.

5. Žalobcovia v ďalšom písomnom vyjadrení zopakovali, že z ich strany bola dostatočne osvedčená obava, že ak bude ich pohľadávka judikovaná v rámci súdneho konania, tak jej nútený výkon bude ohrozený. V katastri nehnuteľností je vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam vyznačená plomba, ktorá preukazuje, že dochádza resp. dochádzalo k nakladaniu s nimi, pričom z verejne dostupných zdrojov vyplýva, že žalovaný nevlastní žiadny iný majetok. K dispozícií s nehnuteľnosťami zo strany žalovaného došlo bezprostredne predtým, ako mu bolo vznesené obvinenie, pričom je daný predpoklad, že o tom mohol mať vopred vedomosť. Žalovaný v rámci odvolacieho konania neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, ktorými by súdu ozrejmil dôvod, pre ktorý malo k dispozícii s nehnuteľnosťami dôjsť. Žalobcovia trvajú na tom, že žalovaný si dobrovoľne nesplnil ani povinnosť poskytnúť žalobkyniam 1/ a 2/ nemajetkovú ujmu, ktorá mu bola uložená rozsudkom Špecializovaného trestného súdu. Žalovaný mal povinnosť zaplatiť žalobkyniam 1/ a 2/ nemajetkovú ujmu už dňa 15.4.2022 (správne má byť 15.4.2021 - pozn. odvol. súdu), k tomu však nepristúpil, pričom žalobkyne podali návrh na vykonanie exekúcie až dňa 9.7.2022 (správne 9.7.2021 - pozn. odvol. súdu). Žalovaný poslal žalobkyniam 1/ a 2/ list, ktorým žiadal oznámenie čísla účtu až po tom, ako tieto podali návrh na vykonanie exekúcie. Nie je teda pravdou, že by žalovaný zaplatil dlžnú sumu dobrovoľne. K námietke premlčania žalobcovia uviedli, že nepovažujú za ústavne konformný taký výklad, pri ktorom sa okamih, kedy si možno prvýkrát uplatniť nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, má odvíjať od momentu, kedy došlo k neoprávanému zásahu do osobnostných práv bez toho, aby bol daný zodpovedný subjekt, ktorý tento zásah vyvolal. Uplatnenie námietky premlčania, tak ako ju vzniesol žalovaný, je podľa žalobcov v rozpore s dobrými mravmi, a preto by na ňu súd nemal prihliadať. Pokiaľ žalovaný poukazoval na to, že žalobkyniam 1/ a 2/ mala byť nemajetková ujma čiastočne priznaná v rámci trestného konania, žalobcovia zdôraznili, že ani samotný trestný súd nepovažoval ich nárok za vyčerpaný, keďže ich vo zvyšku odkázal na civilný proces. Keďže civilný súd je v zmysle § 193 CSP viazaný výrokom trestného súdu o vine žalovaného, nemožno mať pochybnosti, že je daný právny základ vzťahu medzi účastníkmi konania. Napokon žalobcovia uviedli, že v rozpore so zásadou proporcionality je taký stav, ak vznikne celkom zjavný nepomer medzi hodnotou zabezpečovanej pohľadávky a hodnotou zálohu. Žalovaný však neuviedol také konkrétne skutočnosti, ktorými by osvedčil, že má existovať celkom zjavný nepomer medzi hodnotou zabezpečovanej pohľadávky a hodnotou zálohu.

6. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379, § 380 a § 329 ods. 2 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením napadnutého uznesenia, pričom na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam žalovaného uvádza:

7. Podľa § 343 ods. 1 CSP, zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 344 CSP ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

9. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

10. Pokiaľ žalovaný namietal miestnu nepríslušnosť Okresného súdu Prievidza, ktorý vydal napadnuté uznesenie, odvolací súd v prvom rade uvádza, že vzhľadom na potrebu neodkladnej úpravy pomerov, z ktorej vychádza inštitút neodkladných a zabezpečovacích opatrení, by bolo popretím základného

princípu neodkladnej úpravy pomerov, ak by sa návrh na nariadenie neodkladného opatrenia presúval medzi súdmi bez rozhodnutia a zdĺhavo by sa rozhodovalo o miestnej príslušnosti. V tomto prípade je potrebné dať prednosť neodkladnosti úpravy pomerov pred rozhodovaním o príslušnosti, najmä pokiaľ nejde o prípad výlučnej miestnej príslušnosti (k tomu pozri bod 12 tohto odôvodnenia). Definitívne posúdenie miestnej príslušnosti vo veci samej môže byť pritom iné, avšak pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa názoru odvolacieho súdu prichádzala do úvahy aj príslušnosť Okresného súdu Prievidza (viď nasledujúci odsek), preto je potrebné považovať napadnuté zabezpečovacie opatrenie za vydané príslušným súdom.

11. Aj keď má náhrada nemajetkovej ujmy právny základ v iných ustanoveniach (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka) než zodpovednosť za škodu podľa § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka, neznamená to, že ide o striktné oddelené právne inštitúty. Z ustanovení o zodpovednosti za škodu vyplýva, že pod „škodou“ Občiansky zákonník nemá na mysli výlučne majetkovú škodu, ale akékoľvek poškodenie (napr. § 429 a § 444 výslovne uvádzajú „škodu na zdraví“, čo zjavne nie je majetková škoda, pričom § 444 pod škodou na zdraví rozumie aj bolesti poškodeného a sťaženie spoločenského uplatnenia, čo sú nároky nehmotného charakteru). Podobný výklad je potrebné aplikovať aj vo vzťahu k ustanoveniu § 19 písm. b) CSP. Nemajetková ujma predstavuje určitý druh nehmotnej škody, preto bola podľa odvolacieho súdu v konaní o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia daná miestna príslušnosť Okresného súdu Prievidza ako súdu, v ktorého obvode nastala skutočnosť zakladajúca právo na náhradu škody (§ 19 písm. b/ CSP). Odvolací súd tu poukazuje aj na najnovšie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (napr. rozsudok z 31.7.2017 sp. zn. 6MCdo/1/2016 - R 61/2018) i Ústavného súdu SR (napr. nález II. ÚS 695/2017 z 5.12.2018), ktoré sa síce týkajú nárokov pozostalých po obetiach dopravných nehôd, avšak sú aplikovateľné aj všeobecnejšie. Najmä záver ústavného súdu z citovaného nálezu, podľa ktorého Občiansky zákonník v súvislosti s používaním pojmu „škoda“ nerobí rozdiel medzi hmotnou (materiálnou) a nehmotnou (imateriálnou) škodou, je aplikovateľný aj v tejto veci. Je však potrebné zopakovať, že táto úvaha sa týka výlučne miestnej príslušnosti na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a nijako sa tým neprejudikuje posúdenie miestnej príslušnosti vo veci samej, ktoré môže byť odlišné.

12. Odvolací súd pre úplnosť uvádza, že aj keď je predmetom sudcovského záložného práva, zriadeného zabezpečovacím opatrením, nehnuteľnosť, nie je daná výlučnou miestnou príslušnosťou súdu, v obvode ktorého sa nehnuteľnosť nachádza (§ 20 písm. a/ CSP). Z povahy zabezpečovacieho opatrenia totiž vyplýva, že je vždy spojené s konaním vo veci samej, v ktorom ide o peňažnú pohľadávku (§ 343 ods. 1 CSP), teda konanie o zabezpečovacom opatrení (na rozdiel od konania o neodkladnom opatrení) nikdy nemôže mať povahu samostatného konania, ktorého predmetom je vecné právo k nehnuteľnosti. Vo veci samej predmetom konania (sporu) nie sú nehnuteľnosti, nejde o spor týkajúci sa vecného práva k nehnuteľnostiam, ale o spor týkajúci sa náhrady nemajetkovej ujmy.

13. Pokiaľ ide o vecnú argumentáciu žalovaného tým, že žalobkyniam 1/ a 2/ už bol priznaný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v trestnom konaní, odvolací súd odkazuje na rozsudok Špecializovaného trestného súdu sp. zn. BB-3T/10/2020, v ktorom boli žalobkyne 1/ a 2/ odkázané so zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces. Je teda zrejmé, že ich nároku nebolo v trestnom konaní vyhovie v celom rozsahu. Žalovaný správne poznamenal, že v trestnom konaní súd nemôže postupovať inak - ak nároku nevyhovie v celom rozsahu, musí odkázať poškodeného na civilné konanie, nemôže nárok zamietnuť. Z výroku odsudzujúceho rozsudku o náhrade škody je však zrejmé, že žalobkyne 1/ a 2/ si uplatnili nárok na náhradu nemajetkovej ujmy už v trestnom konaní (teda nie až po 15 rokoch) a že právny základ ich nároku je daný, sporná je len jeho výška. Pokiaľ ide o žalobcu 3/, otázku premlčania jeho nároku, ako aj prípadného rozporu vznesenej námietky premlčania s dobrými mravmi a ústavne konformného výkladu príslušných ustanovení bude riešiť súd v konaní vo veci samej. Takisto bude súd rozhodovať vo veci samej o výške nároku. Pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia postačuje, že bol osvedčený právny vzťah medzi stranami, teda že nárok uplatňovaný vo veci samej nie je zjavne nedôvodný.

14. K obave, že exekúcia bude ohrozená, nie je nevyhnutné, aby žalovaný robil kroky vedúce k zmareniu alebo sťaženi exekúcie v čase, keď už sa vedie súdny spor. Skutočnosť, že na listoch vlastníctva je plomba vyznačená na základe kúpnej zmluvy, sama o sebe nasvedčuje tomu, že žalovaný robil úkony smerujúce k zbaveniu sa tohto majetku. Exekúcia nemusí byť úkonmi žalovaného zmarená, stačia aj také úkony, ktoré prípadnú exekúciu významne sťažia. Neobstojí preto argument žalovaného, že kúpnu

zmluvou len transformuje nehnuteľný majetok na peňažný, keďže je zrejmé, že peniaze je možné minúť, prípadne ľahko ukryť pred exekúciou. Bol teda naplnený predpoklad existencie obavy, že exekúcia bude ohrozená. V tejto súvislosti nebolo možné si nevšimnúť aj tvrdenie žalobcov, že žalovaný im adresoval žiadosť o oznámenie čísla účtu (na úhradu nárokov vyplývajúcich z odsudzujúceho rozsudku) až po tom, čo oni podali návrh na vykonanie exekúcie, teda nešlo o úplne dobrovoľné plnenie zo strany žalovaného. Žalovaný toto tvrdenie nerozporoval a aj z listín predložených oboma stranami vyplýva, že návrh na vykonanie exekúcie bol podaný na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 9.7.2021 a listy od manželky žalovaného adresované žalobkyniam 1/ a 2/ boli odoslané dňa 3.8.2021, teda v deň vydania upovedomenia o začatí exekúcie súdnym exekútorom.

15. Podobne pokiaľ ide o zásadu proporcionality, v konaní o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia sa nevyžaduje skúmanie presnej hodnoty vecí a majetkových hodnôt žalovaného, ktoré majú byť zaťažené záložným právom. To by ani nebolo možné vzhľadom k tomu, že v tomto konaní sa nevykonáva dokazovanie. Postačuje, že veci a hodnoty zaťažené záložným právom nie sú celkom zjavne neprimerané hodnote zabezpečovanej pohľadávky. V tomto prípade je zabezpečovaná pohľadávka vo výške 175 000 eur. O konkrétnej výške nároku bude rozhodovať až súd v konaní vo veci samej, avšak aj keby súd priznal nižšie sumy, napadnuté uznesenie zaťažilo záložným právom len pozemky a bufet, nejde teda o výnimočne cenné nehnuteľnosti. Je pravdou, že sa nachádzajú v lyžiarskom stredisku, čo ich hodnotu zvyšuje, stále však ide len o stredisko miestneho významu. Nejde ani o nehnuteľnosti určené na bývanie žalovaného alebo jemu blízkych osôb. Záložné právo je pritom menším zásahom do vlastníckych práv než napr. zákaz nakladať s nehnuteľnosťou, ktorý by prichádzal do úvahy pri neodkladnom opatrení. Preto odvolací súd dospel k záveru, že záložné právo založené napadnutým uznesením nie je zjavne neprimerané vo vzťahu k zabezpečovanej pohľadávke.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel odvolací súd k záveru o vecnej správnosti napadnutého uznesenia, a preto uznesenie potvrdil.

17. Keďže toto konanie súviselo s konaním vo veci samej o náhradu nemajetkovej ujmy, odvolací súd samostatne o trovách nerozhodoval.

18. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).